МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Майя НІКОЛАЄВА
«1» 09 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Редагування і постредагування перекладу»

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія
Спеціалізація:	В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Освітньо-професійна програма:	«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

ОНУ
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Редагування і постредагування перекладу». Одеса: ОНУ, 2026. – 12 с.

Розробник: Ольга ГРИНЬКО, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри _____ (Ольга ГРИНЬКО)
(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»
Гарант ОПП _____ (Анжела БОЛДИРЕВА)
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Голова НМК _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ _____
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ _____
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>очна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Загальна кількість:
кредитів – 3
годин – 90
змістових модулів – 2</td><td rowspan="15">Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність
В11 Філологія

Спеціалізація
В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

ОПП
«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>80 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю: залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Редагування і постредагування перекладу» входить до циклу перекладознавчих дисциплін, що формують фахову базу перекладача. Курс присвячено редагуванню перекладу в системі забезпечення якості відповідно до міжнародних стандартів, типології перекладацьких помилок і моделям оцінювання якості, а також постредагуванню машинного перекладу, редагуванню текстів, згенерованих великими мовними моделями, та інструментам контролю якості.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти навичок редагування перекладу та постредагування машинного перекладу і текстів, згенерованих штучним інтелектом, відповідно до міжнародних стандартів якості.

Завдання навчальної дисципліни:

– ознайомлення здобувачів з міжнародними стандартами якості перекладу (ISO 17100, ISO 18587, ISO 5060);

– опанування видів перевірки перекладу: самоперевірки, редагування, рецензування та коректури;

– формування навичок виявлення та класифікації перекладацьких помилок за моделлю MQM;

– вироблення навичок легкого та повного постредагування машинного перекладу;

– формування навичок редагування текстів, згенерованих великими мовними моделями, та перевірки фактів;

– опанування інструментів контролю якості перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

– вимоги стандартів ISO 17100, ISO 18587 та ISO 5060;

– види перевірки перекладу та функції редактора;

– типологію перекладацьких помилок і моделі оцінювання якості;

– типові помилки машинного перекладу та текстів, згенерованих штучним інтелектом;

вміти:

– редагувати переклад, класифікуючи помилки та обґрунтовуючи виправлення;

– виконувати легке та повне постредагування машинного перекладу відповідно до настанов замовника;

– редагувати тексти, згенеровані великими мовними моделями, та перевіряти факти;

– користуватися QA-модулями CAT-систем та спеціалізованими програмами контролю якості;

бути здатним:

– забезпечувати якість перекладу на етапі редагування та постредагування;

– обирати доцільний рівень постредагування залежно від мети перекладу та вимог замовника;

– відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, зокрема:

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 9: створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Редагування перекладу: стандарти та методика

Тема 1. Редагування в системі забезпечення якості перекладу.

Стандарт ISO 17100. Види перевірки перекладу: самоперевірка, редагування (revision), рецензування (review), коректура (proofreading). Роль і функції редактора. Принципи мінімального втручання та обґрунтованості виправлень.

Тема 2. Типологія перекладацьких помилок і моделі оцінювання якості.

Класифікація перекладацьких помилок. Модель MQM (Multidimensional Quality Metrics) та стандарт ISO 5060. Категорії та рівні серйозності помилок. Чек-листи редактора.

Змістовий модуль 2. Постредагування машинного перекладу та текстів, згенерованих ШІ

Тема 3. Постредагування машинного перекладу.

Стандарт ISO 18587. Легке та повне постредагування. Настанови замовника щодо постредагування. Типові помилки нейронного машинного перекладу. Продуктивність і якість постредагування.

Тема 4. Редагування текстів, згенерованих великими мовними моделями.

Особливості перекладів і текстів, створених великими мовними моделями. Типові помилки: галюцинації, термінологічна неузгодженість, пропуски та додавання. Перевірка фактів. Промпти для редагування та їх обмеження.

Тема 5. Інструменти контролю якості перекладу.

QA-модулі CAT-систем, зокрема безкоштовної вебплатформи MateCat. Засоби автоматичної перевірки правопису, граматики та стилю (LanguageTool, Grammarly). Перевірка термінології, чисел і форматування. Редагування в режимі рецензування та коментування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Редагування перекладу: стандарти та методика										
Тема 1. Редагування в системі забезпечення якості перекладу.	18		6		12	18		2		16
Тема 2. Типологія перекладацьких помилок і моделі оцінювання якості.	18		6		12	18		2		16
Разом за змістовим модулем 1	36		12		24	36		4		32
Змістовий модуль 2. Постредагування машинного перекладу та текстів, згенерованих ШІ										
Тема 3. Постредагування машинного перекладу.	18		6		12	18		2		16
Тема 4. Редагування текстів, згенерованих великими мовними моделями.	18		6		12	18		2		16
Тема 5. Інструменти контролю якості перекладу.	18		6		12	18		2		16
Разом за змістовим модулем 2	54		18		36	54		6		48
Усього годин	**90**		**30**		**60**	**90**		**10**		**80**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми / види занять	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Редагування перекладу: стандарти та методика			
1	**Тема 1.** Редагування в системі забезпечення якості перекладу. Редагування перекладів різних жанрів; розмежування видів перевірки.	6	2
2	**Тема 2.** Типологія перекладацьких помилок і моделі оцінювання якості. Класифікація помилок за моделлю MQM; оцінювання якості перекладів.	6	2
Змістовий модуль 2. Постредагування машинного перекладу та текстів, згенерованих ШІ			
3	**Тема 3.** Постредагування машинного перекладу. Легке та повне постредагування машинного перекладу за настановами.	6	2
4	**Тема 4.** Редагування текстів, згенерованих великими мовними моделями. Редагування перекладів, згенерованих великими мовними моделями; перевірка фактів.	6	2

№ з/п	Назва теми / види занять	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
5	**Тема 5.** Інструменти контролю якості перекладу. Робота з QA-модулем MateCat, LanguageTool і Grammarly; редагування в режимі рецензування.	6	2
Усього годин		**30**	**10**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Редагування перекладу: стандарти та методика			
1	**Тема 1.** Редагування перекладу колеги з коментарем щодо кожного виправлення.	12	16
2	**Тема 2.** Оцінювання якості перекладу за моделлю MQM із заповненням таблиці помилок.	12	16
Змістовий модуль 2. Постредагування машинного перекладу та текстів, згенерованих ШІ			
3	**Тема 3.** Постредагування машинного перекладу фрагмента тексту (легке і повне) з фіксацією часу та аналізом типових помилок.	12	16
4	**Тема 4.** Порівняльний аналіз перекладів одного тексту, виконаних різними системами машинного перекладу та великими мовними моделями; редагування найкращого варіанта.	12	16
5	**Тема 5.** Перевірка перекладу за допомогою QA-модуля MateCat, LanguageTool і Grammarly; аналіз звіту та виправлення помилок.	12	16
Усього годин		**60**	**80**

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Coursera (Imperial College London)	Translation in Practice (ЗМ 2, тема 3)	https://www.coursera.org/learn/translation-in-practice

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами,

визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова»:
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– словесні методи: пояснення, бесіда, дискусія, обговорення редакторських рішень;

– наочні методи: мультимедійні презентації, демонстрація роботи CAT-систем і програм контролю якості;

– практичні методи: редагування та рецензування перекладів, класифікація помилок за моделлю MQM, постредагування машинного перекладу, редагування текстів, згенерованих штучним інтелектом, порівняльний аналіз систем машинного перекладу, робота з QA-модулями CAT-систем, робота з основною і додатковою літературою.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання редагування та постредагування, виконаного на практичних заняттях, оцінювання завдань самостійної роботи (відредагованих перекладів, таблиць помилок, звітів контролю якості).

Періодичний контроль: контрольна робота за кожним змістовим модулем: КР 1 (0–15 балів) – редагування перекладу фрагмента тексту (200–250 слів) з класифікацією помилок за моделлю MQM та обґрунтуванням виправлень; КР 2 (0–15 балів) – повне постредагування фрагмента машинного перекладу або тексту, згенерованого штучним інтелектом, з коментарем щодо типових помилок.

Підсумковий контроль: залік, який виставляється за сумою балів поточного та періодичного контролю.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид контролю	Кількість балів
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т1–Т5)	0–14 балів
Контрольна робота за змістовим модулем (КР 1, КР 2)	0–15 балів

Вид контролю	Бали	Критерії оцінювання редагування та постредагування
Робота на практичних заняттях та завдання самостійної роботи за кожною темою (Т1–Т5)	13–14	Виявлено та виправлено всі змістові, термінологічні, мовні й стилістичні помилки; дотримано принципу мінімального втручання; виправлення обґрунтовані, помилки класифіковано коректно; рівень постредагування відповідає настановам замовника.
	11–12	Пропущено окремі помилки, що не спотворюють змісту; трапляються зайві виправлення; класифікація помилок неповна.
	9–10	Пропущено частину змістових і термінологічних помилок; надмірне втручання в текст; обґрунтування поверхове.
	5–8	Більшість помилок не виявлено; відредагований текст містить смислові викривлення.
	0–4	Завдання не виконано або виконано з грубими помилками.
Контрольна робота за змістовим модулем (КР 1, КР 2)	14–15	Виявлено та виправлено всі змістові, термінологічні, мовні й стилістичні помилки; дотримано принципу мінімального втручання; виправлення обґрунтовані, помилки класифіковано коректно; рівень постредагування відповідає настановам замовника.
	12–13	Пропущено окремі помилки, що не спотворюють змісту; трапляються зайві виправлення; класифікація помилок неповна.
	9–11	Пропущено частину змістових і термінологічних помилок; надмірне втручання в текст; обґрунтування поверхове.
	6–8	Більшість помилок не виявлено; відредагований текст містить смислові викривлення.
	0–5	Завдання не виконано або виконано з грубими помилками.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так і викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному

завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. Питання до підсумкового контролю

1. Яку роль відіграє редагування в забезпеченні якості перекладу?
2. Які вимоги до процесу перекладу встановлює стандарт ISO 17100?
3. Чим редагування (revision) відрізняється від рецензування (review)?
4. Що таке коректура і на якому етапі вона виконується?
5. Які функції виконує редактор перекладу?
6. Що означає принцип мінімального втручання в редагуванні?
7. Як обґрунтовувати редакторські виправлення?
8. Як класифікують перекладацькі помилки?
9. Що таке модель MQM і які категорії помилок вона містить?
10. Які рівні серйозності помилок виокремлюють у моделях оцінювання якості?
11. Що регулює стандарт ISO 5060?
12. Як складати чек-лист редактора?
13. Що таке постредагування машинного перекладу?
14. Які вимоги до постредагування встановлює стандарт ISO 18587?
15. Чим легке постредагування відрізняється від повного?
16. Як настанови замовника впливають на обсяг постредагування?
17. Які типові помилки нейронного машинного перекладу?
18. Як оцінювати продуктивність постредагування?
19. Чим тексти, згенеровані великими мовними моделями, відрізняються від результатів машинного перекладу?
20. Що таке галюцинації великих мовних моделей і як їх виявити?
21. Як перевіряти факти в тексті, згенерованому штучним інтелектом?
22. Які можливості та обмеження використання промптів для редагування?
23. Як забезпечити термінологічну узгодженість під час постредагування?
24. Які функції QA-модулів CAT-систем?
25. Які можливості засобів автоматичної перевірки правопису та граматики?
26. Як перевіряти числа, теги та форматування в перекладі?
27. Як працювати в режимі рецензування та коментування?
28. Як відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту в редагуванні?
29. Які етичні питання постають під час постредагування?
30. За якими критеріями оцінюється якість редагування та постредагування?

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Т1	Т2	КР 1	Т3	Т4	Т5	КР 2	
14	14	15	14	14	14	15	**100**

Сума балів = Т1 + Т2 + КР 1 + Т3 + Т4 + Т5 + КР 2 = 14 + 14 + 15 + 14 + 14 + 14 + 15 = 100 балів.

Т1 … Т5 – теми; КР 1, КР 2 – контрольні роботи за змістовими модулями (періодичний контроль).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
85–89	**B**	добре	
75–84	**C**		
70–74	**D**	задовільно	
60–69	**E**		
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання для загальної оцінки за навчальною дисципліною

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90–100 / зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; вільно користується термінологією у сфері якості перекладу; виявляє цінні творчі ідеї.	виконує редагування та постредагування повно й обґрунтовано; коректно класифікує помилки; ефективно використовує інструменти контролю якості.
75–89 / зараховано	достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал; припускається однієї-двох несуттєвих помилок.	виконує редагування з поодинокими пропусками помилок, що не впливають на зміст.
60–74 / зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; припускається двох і більше суттєвих помилок.	пропускає частину помилок, допускає надмірне втручання в текст; обґрунтування поверхове.
35–59 / не зараховано з можливістю повторного складання	демонструє лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.	не спроможний відредагувати переклад без суттєвих пропусків помилок.
0–34 / не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Примітка: максимальна кількість балів за кожною темою та контрольною роботою вказана в п. 12.

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Гринько О. С. Робоча програма навчальної дисципліни «Редагування і постредагування перекладу» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса : ОНУ, 2026. 12 с.

2. Гринько О. С. Силабус навчальної дисципліни «Редагування і постредагування перекладу» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса : ОНУ, 2026.

14. Рекомендована література

Основна

1. Kenny D. (ed.) Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence. Berlin : Language Science Press, 2022. URL: https://langsci-press.org/catalog/book/342

2. Koponen M., Mossop B., Robert I. S., Scocchera G. (eds.) Translation Revision and Post-editing: Industry Practices and Cognitive Processes. London ; New York : Routledge, 2021.

3. Mossop B. Revising and Editing for Translators. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2020.

Додаткова

4. Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. ISO 17100:2015 Translation services – Requirements for translation services : сторінка стандарту на офіційному сайті ISO. URL: https://www.iso.org/standard/59149.html

2. ISO 18587:2017 Translation services – Post-editing of machine translation output – Requirements : сторінка стандарту на офіційному сайті ISO. URL: https://www.iso.org/standard/62970.html

3. MQM (Multidimensional Quality Metrics) : офіційний сайт моделі оцінювання якості перекладу. URL: https://themqm.org

4. MateCat : безкоштовна вебплатформа автоматизованого перекладу з модулем контролю якості. URL: https://www.matecat.com

5. LanguageTool : засіб перевірки правопису та граматики, зокрема для української та англійської мов. URL: https://languagetool.org

6. Grammarly : засіб перевірки граматики, пунктуації та стилю англомовних текстів. URL: https://www.grammarly.com

7. IATE – Interactive Terminology for Europe : термінологічна база даних інституцій ЄС. URL: https://iate.europa.eu